

3

SEGURETAT SOCIAL

3.1.

INTRODUCCIÓ

En aquest apartat de la memòria, podem comprovar com el dret a la Seguretat Social, establert a l'article 41 de la Constitució i regulat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social (TRLGSS), ha desplegat la seva acció protectora, contributiva i no contributiva, a les Illes Balears el 2021.

L'Estat, per mitjà de la Seguretat Social, fonamentada en els principis d'universalitat, unitat, solidaritat i igualtat, garanteix a les persones incloses en el seu camp d'aplicació, pel fet de complir els requisits exigits, i als familiars o assimilats que tinguin a càrrec seu la protecció adequada davant les contingències i les situacions previstes pel legislador. Les dades que s'aporten ajudaran a visibilitzar aquesta protecció a les Illes Balears i a veure, d'una manera global, com aquest pilar social fonamental del nostre estat de dret contribueix a una redistribució de recursos més equitativa, a la cohesió social i a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans que es troben en les contingències i les situacions protegides.

L'acció protectora de la Seguretat Social acompanya els ciutadans al llarg del seu períple vital. L'amplitud i la intensitat

d'aquesta acció se sintetitza en el quadre IIIA-3.1.

La informació proporcionada en aquest resum, si bé no reflecteix la totalitat de prestacions que es perceben (la incapacitat temporal, el naixement i la cura d'un menor, l'ingrés mínim vital, etc.), és significativa: més de 314.000 prestacions de la Seguretat Social percebudes a les Illes Balears el 31 de desembre de 2021.

Les 200.692 pensions contributives han generat una nòmina ordinària de més de 202 milions d'euros; les 89.059 prestacions per desocupació, contributives i no contributives, una nòmina mensual d'uns 137 milions d'euros; les 8.026 pensions no contributives, una nòmina de més de 3,3 milions d'euros, i les 16.819 persones beneficiàries d'assignacions per fill a càrrec, una nòmina de 5,2 milions d'euros.

En total, el 2021, a les Illes Balears la despesa pública en prestacions de la Seguretat Social és de 4.652.292,8 euros, 2.888,2 milions reconegudes per l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS); 345,8 milions d'euros, per les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social; 1.327,8 milions d'euros, pel Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE); 43,5 milions d'euros, per l'Institut Social de la Marina (ISM), i 46,8 milions d'euros, per les pensions no contributives

abonades per la Tresoreria General de la Seguretat Social i reconegudes per la CAIB.

Si també es consideren les pensions públiques corresponents a classes passives dels règims especials de funcionaris civils i militars (254,5 milions d'euros), el 2021 la protecció social pública supera els 4.906 milions d'euros (vegeu el quadre IIIA-3.2).

3.2.

LA DESPESA EN PENSIONS CONTRIBUTIVES DE LA SEGURETAT SOCIAL

El 2021, a les Illes Balears, l'INSS ha abonat 2.582.916.219,5 euros en pensions corresponents a la modalitat contributiva i 104.762.210 euros en complements de mínims, de naturalesa no contributiva, per la qual cosa la despesa total de l'INSS en pensions ha estat de 2.687.678.429,4 euros (vegeu el quadre IIIA-3.3).

En relació amb les pensions contributives del règim especial de treballadors del mar, l'ISM ha abonat 40.550.710,9 euros i 1.012.001,9 euros en complements de mínims (vegeu el quadre III-3.1).

El 2021, la despesa en pensions, sumant les d'ambdues entitats, supera a les Illes Balears els 2.729 milions, dels quals gairebé 106 milions són complements de mínims.

El 31 de desembre de 2021, s'han percebut 200.692 pensions. L'import de la nòmina mensual de les pensions d'aquest

mes ha estat de 194.309.557,9 euros, i la pensió mitjana ha estat de 968,20 euros, amb unes variacions interanuals de 2,3 % en el nombre de pensions, del 4,2 % en l'import de la nòmina i del 2,3 en l'import de la pensió mitjana.

La nòmina de desembre es desglossa en 155.488.368 euros de les pensions inicials, fixades quan es van reconèixer; 29.544.090 euros de les revaloracions acumulades als imports inicials; 7.417.940 euros de complements de mínims, i 1.859.157 corresponents a altres complements (vegeu el quadre IIIA-3.4).

El 74,8 % de la despesa (145.365.889,9 euros) correspon a la pensió de jubilació; el 15,5 %, a la pensió de viduïtat (30.076.585 euros); el 8,5 % a la pensió d'incapacitat permanent (16.525.833,1 euros); l'1,2 % a les pensions d'orfanat (2.268.607,8 euros), i 72.642,0 euros a les pensions a favor familiar (vegeu el quadre IIIA-3.5).

3.2.1. ANÀLISI COMPARATIVA DE LES PENSIONS CONTRIBUTIVES MITJANES PER COMUNITATS AUTÒNOMES I PROVÍNCIES I PER ILLES I MUNICIPIS DE LES ILLES BALEARS (2021)

L'import mitjà de les 200.508 pensions contributives l'1 de desembre de 2021 a Illes Balears ha estat de 967,6 euros. La pensió mitjana de les Illes Balears és superior a la de 27 províncies i a la de 7 comunitats autònomes, i és el 93,1 % dels 1.039,5 euros de la pensió mitjana resultant de les 9.916.966 pensions a escala nacional, una pensió mitjana nacional que només se supera a 13 províncies i a Ceuta.

QUADRE III-3.1. DESPESA EN PRESTACIONS DE L'ISM A LES ILLES BALEARS (2021)

Obligacions contretes en l'exercici del 2021

Programes	Transferències corrents
Pensions contributives	40.550.710,9
Incapacitat temporal i altres prestacions	904.352,9
Gestió i control dels complements de mínims de les pensions	1.012.001,9
Protecció familiar i altres	1.045.759,5
Medicina marítima	27,3
Total	43.512.852,5
Exercici del 2020	41.739.884,0
Variació absoluta (2021-2020)	1.772.968,6
% de variació (2021-2020)	4,3

Font: Direcció Provincial de l'ISM. Informació financera i pressupostària

La pensió mitjana de jubilació a les Illes Balears l'1 de desembre de 2021 ha estat de 1.104,6 euros, un import més alt que el de 23 províncies i que se situa en el 92,3 % dels 1.196,2 euros de la pensió mitjana de jubilació a escala nacional (vegeu el quadre IIIA-3.6).

El 79,6 % de les 200.508 pensions es perceben a Mallorca; un 9,8 % a Eivissa, amb 159.537 pensions; un 8 % a Menorca, amb 16.040 pensions; un 0,6 % a Formentera, amb 1.114 pensions, i un 2,1 % (4.128 pensions) no figuren adscrites a aquesta comunitat autònoma; la majoria de casos corresponen a pensions reconegudes a les Illes Balears que s'abonen a pensionistes a l'estranger i a altres comunitats autònomes.

La pensió mitjana de les Illes Balears se supera a Mallorca i a Menorca, amb 989 euros i 969 euros respectivament, més elevades que la pensió mitjana d'Eivissa,

amb 932 euros, i de Formentera, amb 803 euros (vegeu el quadre IIIA-7).

Segons dades a 1 d'octubre de 2021, el 51,8 % de les pensions es concentren en 5 municipis: Palma, amb 72.386 pensions (el 36,9 % del total); Manacor, amb 8.060 pensions; Lluçmajor, amb 7.604 pensions; Calvià, amb 7.568 pensions, i Eivissa, amb 7.434 pensions (vegeu el quadre IIIA-3.8).

3.2.2. ANÀLISI DE LES PENSIONS CONTRIBUTIVES SEGONS LA CLASSE, EL GÈNERE, EL GRUP D'EDAT, EL RÈGIM I ELS TRAMS DE QUANTIA I L'EDAT

3.2.2.1. Pensions i pensionistes per gènere

El 2021, la mitjana anual del nombre de pensions ha estat 198.526 (107.408 percebudes per dones, amb una pensió mitjana de 790,7 euros, i 91.118, per homes,

amb una pensió mitjana de 1.163,4 euros), i la mitjana anual del nombre de pensionistes ha estat 176.724 (89.187 dones i 87.537 homes).

Per tant, hi ha 21.802 pluripensionistes (12,3 % del total de pensionistes), entesos com a titulars de diverses pensions del sistema de la Seguretat Social, amb independència que siguin titulars o no d'altres pensions públiques. De mitjana, perceben 1,123 pensions.

D'aquest total de pluripensionistes, 18.221 són dones (83,6 %), que perceben una mitjana d'1,204 pensions, i 3.581 són homes (16,4 %), que perceben una mitjana d'1,040 pensions.

El 2021, l'import mitjà mensual per pensionista, calculat a partir dels imports de la nòmina mitjana mensual de 190.931.806,5 euros i els 176.724 pensionistes de mitjana, és a dir, totalitzant per a cada pensionista l'import de totes les pensions de què sigui titular en el sistema de la Seguretat Social, seria a les Illes Balears, per a tots els sexes, de 1.080,4 euros (per a les pensionistes dones, 952,2 euros, i per als pensionistes homes, 1.211 euros). La bretxa de gènere, entesa com la diferència entre l'import mitjà de les pensions percebudes per homes i per dones, expressada en termes percentuals respecte a l'import mitjà percebut pels homes, és d'un 21,4 %.

El 2021, hi ha de mitjana 3.227 pensionistes més que el 2020. Aquest creixement es deu fonamentalment a la pensió de jubilació, amb un increment interanual de 2.980 pensionistes, i a la incapacitat permanent, amb un increment de 415 pensionistes. En canvi,

el nombre de pensionistes de viduïtat ha disminuït en 223 (vegeu el quadre IIIA-3.9).

El 2021, hi ha hagut 129.732 pensions de jubilació de mitjana: 56.516 pensions percebudes per dones, amb un import mitjà de 881,4 euros, i 73.217 pensions percebudes per homes, amb un import mitjà de 1.265 euros.

L'evolució de les pensions es reflecteix en les 12.741 altes de pensions a les Illes Balears el 2021, amb un import mitjà de 1.052,9 euros, i en les 8.799 baixes, amb un import mitjà de 846,3 euros. El 45,5 % de les pensions d'alta corresponen a homes (5.791 pensions), amb una pensió mitjana de 1.190,6 euros.

Les dones han generat el 55,6 % de les altes de pensions (6.950), amb un import mitjà de 938,2 euros. Amb això, la bretxa de gènere el 2021 se situa en el 21,2 %.

De les pensions que s'han donat baixa el 2021, el 50,7 % correspon a dones (4.462 baixes), amb una pensió mitjana de 671,20 euros, i el 49,3 % correspon a homes, amb un import mitjà de 1.026,5 euros, de manera que la bretxa de gènere a les baixes és d'un 34,6 %. En l'augment de les nòmines de les pensions, hi té una importància significativa, a més de l'increment del nombre de pensions i la revaloració, l'efecte de substitució de les pensions que s'han donat de baixa per unes de noves que són de quantia més elevada (vegeu el quadre IIIA-3.10). El 2021, les 6.857 pensions de jubilació que s'han donat d'alta han generat una pensió mitjana de 1.298,5 euros, i les 5.508 pensiones de jubilació que s'han donat de baixa repre-

sentaven un import mitjà de 966,0 euros (vegeu el quadre III-3.2).

El 56,3 % de les pensions d'alta corresponen a homes (3.857 pensions), amb una pensió mitjana de 1.391,9 euros, i el 43,8 % (3.313 pensiones) corresponen a dones, amb una pensió mitjana de 1.141,1 euros.

Pel que fa a les baixes, el 62,5 % han estat pensions que perceben homes, amb un import mitjà de 1.119,2 euros, i el 37,5 % han estat pensions que perceben dones (1.976 pensions), amb una pensió mitjana de 733,2 euros.

La bretxa de gènere en l'acció protectora és el reflex d'una situació històrica en què la maternitat ha afectat singularment la trajectòria laboral de la dona, amb un nombre més baix d'anys cotitzats i, en general, un percentatge més alt de contractacions a temps parcial o temporals. El Reial decret llei 3/2021, de 2 de febrer, aborda aquesta situació, amb una nova regulació de l'article 60 del TRLGSS, que estableix un complement dirigit a reduir la bretxa de gènere, que substitueix el complement de maternitat per aportació demogràfica, que va estar en vigor des del 2016. Està previst que aquest complement específic es mantingui (disposició addicional trenta-setena del TRLGSS) mentre la bretxa de gènere, entesa com la diferència entre l'import mitjà de les pensions de jubilació contributiva dels homes i les dones que s'hagin donat d'alta l'any anterior i les pensions dels homes que s'hagin donat d'alta, sigui superior al 5 %.

En el règim general, les 2.860 altes de pensions per a homes han estat per un

import mitjà de 1.585,5 euros, i les 2.699 per a dones, 1.234,5 euros (22,1 %).

En el règim d'autònoms, les 953 altes de pensions de jubilació per a homes han estat per un import mitjà de 789,1 euros, i les 607 per a dones, 726,7 euros (una diferència del 7,9 %) (vegeu el quadre IIIA-3.11).

De les 44.756 pensions de viduïtat percebudes de mitjana mensual a les nòmines del 2021, amb una pensió mitjana de 665,86 euros, 40.254 pensions (89,9 %) han estat percebudes per dones, amb una pensió mitjana de 682,5 euros, i 4.502 pensions (10,1 %), per homes, amb una pensió mitjana de 517,4 euros. A causa de la concurrència de pensions, i per evitar el doble còmput, quan un pensionista percep més d'una pensió (l'exemple paradigmàtic, pel fet de ser el més freqüent, és la concurrència d'una pensió de viduïtat amb una de jubilació, ja que totes dues són compatibles), es comptabilitza aquest pensionista una sola vegada a l'efecte estadístic, i se li atribueix aquesta condició com a receptor de la pensió de quantia més elevada que percebi.

Això motiva la diferència entre el nombre de pensions de viduïtat (44.756) i el de pensionistes de viduïtat (25.428), 24.019 dels quals són dones i 1.409 homes.

Pel que fa a les 17.645 pensions d'incapacitat permanent, percebudes per 17.568 pensionistes, a la nòmina mitjana mensual del 2021, amb un import mitjà de 924,1 euros, 10.123 les han percebudes homes (10.094 pensionistes), amb una pensió mitjana de 968,2 euros, i 7.522 dones (7.473 pensionistes), amb un import mitjà de 864,8 euros (vegeu el quadre IIIA-3.12).

QUADRE III-3.2. NOMBRE I PENSÍO MITJANA DE LES ALTES I BAIXES PER CLASSE DE PENSÍO A LES ILLES BALEARS (SÈRIE HISTÒRICA 2005-2021)

	Totes les pensions						Incapacitat permanent						Jubilació					
	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes		
2005	9.689	624,6	7.269	483,8	1.794	685,7	535	685,6	4.884	740,3	4.422	537,3						
2006	8.982	686,8	7.273	519,5	1.590	718,5	520	744,2	4.459	843,2	4.402	583,2						
2007	8.951	728,0	7.158	550,4	1.553	750,4	575	746,5	4.448	914,6	4.409	614,9						
2008	10.576	784,8	7.499	599,2	1.831	777,9	611	868,1	5.689	954,6	4.589	662,1						
2009	11.066	825,4	7.914	620,6	1.907	772,7	601	858,2	6.086	1.011,1	4.813	697,6						
2010	10.991	875,5	7.881	643,6	1.778	794,3	670	847,2	6.194	1.074,9	4.712	733,0						
2011	11.062	900,0	7.856	669,3	1.619	850,4	621	861,0	6.482	1.087,5	4.753	769,4						
2012	11.349	927,2	8.178	713,2	1.545	852,9	718	890,2	6.715	1.128,9	5.071	800,9						
2013	11.272	956,5	7.955	741,2	1.443	832,5	606	934,5	6.882	1.163,2	5.005	836,8						
2014	11.126	961,5	8.172	741,5	1.529	872,3	588	942,1	6.616	1.173,2	5.155	834,0						
2015	11.422	966,7	9.152	731,6	1.800	882,9	623	979,3	6.486	1.191,2	5.555	836,5						
2016	11.877	999,9	8.613	747,3	1.608	879,3	555	977,9	7.266	1.201,8	5.211	865,9						
2017	11.795	989,3	8.740	749,0	1.485	865,5	644	986,0	7.256	1.184,3	5.272	860,0						
2018	12.098	993,7	8.536	759,7	1.470	915,1	617	998,4	7.473	1.180,4	5.205	868,8						
2019	12.027	1.013,9	8.254	799,0	1.845	921,7	541	996,4	7.129	1.203,0	5.081	915,0						
2020	11.765	1.078,7	8.753	843,3	1.983	937,0	482	1.050,1	6.857	1.298,5	5.508	966,0						
2021	12.741	1.052,9	8.799	846,3	2.359	922,4	609	989,1	7.170	1.276,0	5.418	978,4						

continua

	Viduitat				Orfandat				A favor de familiars			
	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes	Nombre d'altres	Pensió mitjana de les altes	Nombre de baixes	Pensió mitjana de les baixes
2005	2.532	429,4	1.969	354,6	474	247,3	321	222,4	5	255,1	22	197,7
2006	2.513	463,5	2.035	368,6	413	239,3	303	235,2	7	481,3	13	248,3
2007	2.458	472,8	1.916	383,4	482	241,7	248	251,3	10	421,2	10	277,6
2008	2.566	515,7	2.025	417,3	488	246,9	259	292,1	2	439,0	15	239,9
2009	2.517	536,8	2.192	430,8	547	274,9	297	298,0	9	533,6	11	469,3
2010	2.483	561,9	2.166	441,3	527	287,3	321	283,6	9	660,6	12	279,7
2011	2.470	561,6	2.082	458,2	486	288,7	391	283,6	5	424,4	9	218,1
2012	2.555	577,8	2.320	474,5	524	273,9	59	462,1	10	496,0	10	342,3
2013	2.370	595,9	2.255	489,9	564	275,9	79	433,8	13	540,7	10	272,2
2014	2.446	595,2	2.339	498,3	527	270,7	76	470,3	8	330,1	14	373,5
2015	2.581	602,0	2.564	512,2	543	306,2	401	307,2	12	562,5	9	211,0
2016	2.420	647,5	2.406	516,7	574	272,9	430	315,9	9	641,6	11	179,9
2017	2.509	648,0	2.385	519,8	540	299,3	433	312,1	5	600,4	6	467,3
2018	2.618	648,6	2.342	521,0	534	291,2	365	340,9	3	628,4	7	322,4
2019	2.495	697,3	2.281	563,7	553	317,2	340	344,0	5	480,8	11	357,5
2020	2.458	724,4	2.405	591,9	463	315,6	352	365,6	4	767,8	6	356,2
2021	2.669	717,2	2.380	587,2	538	324,8	386	373,8	5	238,3	6	268,0

Font: INSS (2022). Estadísticas de pensiones. Disponible a: https://w66seg-social.es/ProsalInterceAnonimo/OnlineAccess:sessionid=00000CNfrLZ0d6MQI81unCHZTvp18iajhg0j?ARQ.SPM.TICKET=7002a4430998549b4a3c9f6baea76d91e5SPM.CONTEXT=internet&ARQ.SPM.TMS_NAVEGACION=1659083370382 (Accedit: 29 Juliol 2022)

QUADRE III-3.3. IMPORT DE LA NÒMINA DE LES PENSIONS, NOMBRE DE PENSIONS, PENSÍO MITJANA I VARIACIONS PERCENTUALS PER RÈGIM I CLASSE DE PENSÍO A LES ILLES BALEARS (DESEMBRE DEL 2021)

Totes les pensions

	Import total de la nòmina	Nombre de pensions	Pensió mitjana	Variació de l'import de la nòmina	Variació de la pensió mitjana	Variació del nombre de pensions
General	153.222.790,2	142.420,0	1.075,9	5,0	2,2	2,7
Autònoms	32.664.460,7	48.400,0	674,9	2,7	1,8	0,9
Agrari per compte aliè	—	—	—	—	—	—
Agrari per compte propi	—	—	—	—	—	—
Traballadors del mar	2.909.340,1	2.569,0	1.132,5	1,1	2,5	-1,4
Mineria del carbó	184.956,6	154,0	1.201,0	-4,9	1,9	-6,7
Empleats de la llar	—	—	—	—	—	—
Accidents laborals	3.353.492,4	3.276,0	1.023,7	2,6	1,9	0,7
Malalties professionals	256.876,7	249,0	1.031,6	3,1	0,2	2,9
SOVI	1.420.574,4	3.440,0	413,0	-7,5	0,4	-7,9
Tots els règims	194.012.491,1	200.508,0	967,6	4,4	2,4	2,0

Incapacitat permanent

General	13.286.247,5	14.070,0	944,3	4,6	1,6	2,9
Autònoms	1.333.283,2	1.943,0	686,2	2,6	-0,1	2,6
Agrari per compte aliè	—	—	—	—	—	—
Agrari per compte propi	—	—	—	—	—	—
Traballadors del mar	120.311,6	110,0	1.093,7	0,6	-0,3	0,9
Mineria del carbó	2.611,7	2,0	1.305,9	0,9	0,9	-
Empleats de la llar	—	—	—	—	—	—
Accidents laborals	1.643.421,1	1.540,0	1.067,2	1,9	1,8	0,1
Malalties professionals	134.409,1	142,0	946,5	6,3	1,0	5,2
SOVI	19.658,4	46,0	427,4	-32,9	0,6	-33,3
Tots els règims	16.539.942,6	17.853,0	926,5	4,1	1,5	2,5

Jubilació

General	114.769.689,1	91.531,0	1.253,9	5,5	2,0	3,3
Autònoms	25.580.947,7	34.066,0	750,9	2,9	1,7	1,1
Agrari per compte aliè	—	—	—	—	—	—
Agrari per compte propi	—	—	—	—	—	—
Traballadors del mar	2.024.074,8	1.391,0	1.455,1	1,5	2,6	-1,1
Mineria del carbó	88.010,7	46,0	1.913,3	-8,7	7,1	-14,8

continua

	Import total de la nòmina	Nombre de pensions	Pensió mitjana	Variació de l'import de la nòmina	Variació de la pensió mitjana	Variació del nombre de pensions
Empleats de la llar	—	—	—	—	—	—
Accidents laborals	1.135.099,6	970,0	1.170,2	5,3	1,6	3,6
Malalties professionals	100.348,0	83,0	1.209,0	1,7	-0,7	2,5
SOVI	1.328.457,6	3.212,0	413,6	-7,0	0,4	-7,3
Tots els règims	145.026.627,5	131.299,0	1.104,6	4,8	2,3	2,4

Viduitat

General	23.300.854,2	31.966,0	728,9	3,1	2,1	0,9
Autònoms	5.376.816,4	11.103,0	484,3	2,2	2,0	0,2
Agrari per compte aliè	—	—	—	—	—	—
Agrari per compte propi	—	—	—	—	—	—
Traballadors del mar	727.129,5	985,0	738,2	0,3	2,2	-1,9
Mineria del carbó	82.416,2	92,0	895,8	-0,9	1,2	-2,1
Empleats de la llar	—	—	—	—	—	—
Accidents laborals	512.693,0	611,0	839,1	-0,2	1,8	-1,9
Malalties professionals	21.014,0	21,0	1.000,7	-8,6	0,1	-8,7
SOVI	72.458,5	182,0	398,1	-7,4	0,8	-8,1
Tots els règims	30.093.381,6	44.960,0	669,3	2,7	2,1	0,6

Orfandat

General	1.812.980,4	4.766,0	380,4	2,8	0,9	1,9
Autònoms	362.589,9	1.264,0	286,9	0,8	1,5	-0,7
Agrari per compte aliè	—	—	—	—	—	—
Agrari per compte propi	—	—	—	—	—	—
Traballadors del mar	33.760,2	79,0	427,3	-1,3	2,5	-3,7
Mineria del carbó	8.703,5	11,0	791,2	-3,6	5,2	-8,3
Empleats de la llar	—	—	—	—	—	—
Accidents laborals	60.757,7	154,0	394,5	-0,0	-0,0	-
Malalties professionals	1.105,7	3,0	368,6	0,9	0,9	-
SOVI	—	—	—	—	—	—
Tots els règims	2.279.897,4	6.277,0	363,2	2,3	1,1	1,2

A favor de familiars

General	53.019,0	87,0	609,4	1,0	2,2	-1,1
Autònoms	10.823,5	24,0	451,0	-3,4	0,6	-4,0
Agrari per compte aliè	—	—	—	—	—	—

continua

	Import total de la nòmina	Nombre de pensions	Pensió mitjana	Variació de l'import de la nòmina	Variació de la pensió mitjana	Variació del nombre de pensions
Agrari per compte propi	—	—	—	—	—	—
Traballadors del mar	4.064,0	4,0	1.016,0	0,9	0,9	-
Mineria del carbó	3.214,5	3,0	1.071,5	0,9	0,9	-
Empleats de la llar	—	—	—	—	—	—
Accidents laborals	1.521,1	1,0	1.521,1	0,8	0,8	-
Malalties professionals	—	—	—	—	—	—
SOVI	—	—	—	—	—	—
Tots els règims	72.642,0	119,0	610,4	0,3	2,0	-1,7

Font: INSS (2022). Estadísticas de pensiones. Disponible a: https://w6.seg-social.es/ProsalInternetAnonimo/OnlineAccess.js?sessionId=0000ICNfrJZOd6MQI81unCHZTvp:18jahgojj?ARQ.SPM.TICKET=7002a430998549b4a3c9f6f8aea76d91&SPM.CONTEXT=internet&ARQ.SPM.TMS_NAVEGACION=1659083370382 (Accedit: 29 juliol 2022)

La nòmina mitjana mensual de les pensions d'orfanat inclou 6.274 pensions, amb un import mitjà de 362,1 euros.

A la nòmina mensual de desembre del 2021, hi figuren 17.853 pensions d'incapacitat permanent, amb un import d'aquesta nòmina mensual de 16.539.942,6 euros i un import mitjà de 926,5 euros per pensió.

El desglossament per graus indica que hi ha 454 pensions de gran invalidesa, amb un import mitjà de 2.017,2 euros; 5.380 d'incapacitat permanent absoluta, amb una pensió mitjana de 1.163,3 euros, i 12.039 d'incapacitat permanent total per a la professió habitual, amb un import mitjà de 779,9 euros (vegeu el quadre IIIA-3.13).

De les 36.365 pensions amb complement de mínims en vigor l'1 de desembre del 2021, l'11,9 % correspon a pensions reconegudes a homes i el 22,8 % a pensions reconegudes a dones.

Per classe de pensió, el complement de mínims es percep en un 9,6 % de les pensions d'incapacitat permanent (7 % homes i 13,1 % dones), en un 15,9 % de les pensions de jubilació (10,5 % homes i 23,6 % dones), en un 25,8 % de les jubilacions procedents d'incapacitat (21,6 % homes i 29,6 % dones), en un 20,9 % de les pensions de viduïtat (5,3 % homes i 22,6 % dones); en un 39,4 % de les pensions d'orfanat, i en un 40,3 % de les pensions a favor familiar (vegeu el quadre IIIA-3.14).

3.2.2.2. Distribució de les pensions per règims

El desembre de 2021, el règim general va generar una nòmina de 153,2 milions d'euros per 142.420 pensions, amb un import mitjà de 1.075,9 euros, la qual cosa implica que sigui el règim en què més augmenta, interanualment, tant l'import de la nòmina (5 %) com el nombre de pensions (2,7 %), amb un creixement de la pensió mitjana del 2,2 %.

El règim d'autònoms, el segon règim amb més pensions (48.400), amb un import de la nòmina mensual de 32,6 milions d'euros, té una pensió mitjana de 674,9 euros, que ha crescut un 1,8 %, un augment interanual de l'import nòmina del 2,8 %, i un increment molt moderat del nombre de pensions (0,9 %).

El règim del mar, amb 2.569 pensions, és el que registra el creixement interanual més elevat de la pensió mitjana, amb un 2,5 % (1.131,5 euros).

Les 3.276 pensions del règim d'accidents de treball tenen un import mitjà de 1.023 euros mensuals, i el de malalties professionals, amb 249 pensions, un import mitjà de 1.031 euros.

El règim de la mineria del carbó comptabilitza 154 pensions, un 6,7 menys que el 2020, amb 1.212 euros de mitjana. El desembre de 2021, en l'extingida assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa, hi figuraven 3.440 pensions, un 7,9 % menys que el mateix mes de l'any anterior, amb una mitjana de 412 euros (vegeu el quadre III-3.3).

La distribució per sexes en el règim general és de 108.704 pensions per a pensionistes dones, amb un import mitjà de 797,8 euros, i 91.804 per a homes, amb una import mitjà de 1.168,6 euros.

En el règim d'autònoms, 25.727 pensions han estat percebudes per dones, amb una pensió mitjana 578,7 euros, i 22.673 per homes, amb una pensió mitjana de 784 euros.

En el règim del mar, 1.124 pensions corresponen a dones, amb una mitjana de 762,4 euros, i 1.445 a homes, amb una mitjana de 1.420,4 euros (vegeu el quadre IIIA-3.15).

A la nòmina de les pensions de desembre del 2021, el 98 % de les 35.735 pensions que incorporen complement de mínims (el 17,8 % del total de les pensions percebudes) corresponen a la suma del règim general, amb 22.141 pensions mínimes, el 15,6 % del total, i el d'autònoms, amb 12.943 pensions complementades a mínims, amb un 26,7 % del total de pensions d'aquest règim.

En el règim general, tenen complement per mínims el 9,6 % de les incapacitats permanents, el 14,5 % de les jubilacions, el 18,5 % de les pensions de viduïtat i el 33,6 % de les pensions d'orfanat, mentre que en el règim d'autònoms aquests percentatges s'elevan al 18,1 % en el cas de la incapacitat permanent, al 25,5 % en el cas de les pensions de jubilació, al 27,5 % en el cas de les pensions de viduïtat i al 65,1 % en el cas de les pensions d'orfanat (vegeu el quadre IIIA-3.16).

3.2.2.3. Especial referència a l'edat d'accés a la pensió de jubilació

A les Illes Balears, s'observa que el 2021 l'edat mitjana d'accés a la pensió de jubilació ha estat de 65 anys (64,96 anys); a escala nacional, aquesta edat ha estat de 64,7 anys (64,66 anys). Es produeix l'accés a la jubilació uns 110 dies més tard que la mitjana nacional, tendència que ja es manifestava en anys anteriors: a les Illes Balears, el 2018, als 64,7 anys; el 2019, als 64,8 anys; el 2020, als 64,9 anys. En canvi,

en el conjunt de l'Estat, l'edat mitjana el 2018 ha estat als 64,2 anys; el 2019, als 64,4 anys, i el 2020, als 64,6 anys (vegeu el quadre IIIA-3.17).

El 2021, a les Illes Balears, de les 7.170 altes, 2.557 s'han fet abans dels 65 anys, i el 64,3 % de les pensions de jubilació (4.613) han estat de persones amb 65 anys o més.

El 2021, les edats d'accés a la jubilació més freqüents han estat els 65 anys, amb 2.477 altes; els 66 anys, amb 1.580 altes; els 63 anys, amb 1.319 altes, i els 64 anys, amb 658 altes.

L'allargament gradual que s'ha produït de l'edat real de jubilació, mesurat en termes de mitjana anual, es fa molt visible si es comparen les dades del 2021 amb les corresponents a les edats més freqüents d'accés a la jubilació el 2018: als 65 anys, 3.980 altes; als 66 anys, 288 altes; als 63 anys, 1.520 altes, i als 64 anys, 523 altes. El 2018 es van jubilar 790 persones amb 61 anys, mentre que el 2021 a aquesta edat hi ha hagut 163 jubilacions (vegeu els quadres IIIA-3.18 i IIIA-3.19).

3.2.2.4. Distribució de les pensions per trams de quantia i trams d'edat

El tram de quantia en què es concentra el major nombre de pensions és dels 650,01 a 700,00 euros, amb 29.306 pensions (el 14,6 % de les 200.508 pensions que hi havia a les Illes Balears el desembre de 2021): 19.763 de jubilació, 7.880 de viduïtat i 1.550 d'incapacitat permanent.

El tram següent més freqüent, amb 9.751 pensions, és el de 1.000,01 a 1.100 euros, en el qual hi ha 1.097 pensions d'incapacitat permanent, 7.143 de jubilació i 1.476 pensions de viduïtat. Amb 9.600 pensions, hi ha el tram de 400,01 a 450 euros, en què hi ha, entre d'altres, 405 pensions d'incapacitat permanent, 5.489 de jubilació i 3.518 de viduïtat. A les pensions d'incapacitat permanent, el tram amb més pensions és el de 500,01 a 550 euros, amb 2.364 pensions; a les l'orfanat, el de 150,01 a 250 euros, amb 2.811 pensions, el 44,8 % del total de 6.277 d'aquest tipus de pensió (vegeu el quadre IIIA-3.20).

Específicament, a la mitjana anual del 2021 a Illes Balears, el tram de quantia més freqüent és el de 650,0 a 700 euros, amb 29.602 pensions, 21.169 percebudes per dones i 8.453 per homes; després hi ha del tram de 400,01 euros a 450 euros, amb 9.665 pensions, 1.934 percebudes per homes i 7.731 per dones, i el tram de 1.000,01 euros a 1.100 euros, amb 9.615 pensions, 5.511 percebudes per homes i 4.104 per dones (vegeu el quadre IIIA-3.21).

Els trams de pensions i pensionistes per grups d'edat mostren com l'acció protectora de la Seguretat Social acompanya els ciutadans a través de tot el períple vital mitjançant diferents prestacions, incloses les pensions contributives. Des del tram de 0-4 anys, amb 58 pensionistes de mitjana, fins al tram de 20-24 anys, amb 1.821 pensionistes, el creixement ha estat continu. Pel que fa al tram de 25-29 anys, el nombre de pensionistes es redueix a 116, i novament els trams van creixent: tram de 30-34 anys, 284 pensionistes; tram de 35-39 anys, 1.602 pensionistes;

tram de 50-54 anys, 4.388 pensionistes; tram de 55-59 anys, 7.062 pensionistes, i tram de 60-64 anys, 13.93 pensionistes.

Els trams més freqüents són el de 65-69 anys, amb 36.772 pensionistes; el de 70-74 anys, amb 35.283 pensionistes; el de 75-79 anys, amb 27.758; el de 80-84 anys, amb 18.835, i el de 85 anys o més, 22.864 pensionistes (vegeu els quadres IIIA-3.22).

El 2021, la mitjana anual de pensions i pensionistes per classe de pensió i tots els grans grups d'edat permet observar que, pel que fa a la incapacitat permanent, els dos trams més rellevants per nombre de pensionistes és el de 25-54 anys, amb 6.941 pensionistes, i el de 55-64 anys, amb 10.571. Cal tenir en compte que, a partir dels 65 anys, els pensionistes que perceben una pensió d'incapacitat permanent es consideren legalment, a l'efecte estadístic, pensionistes de jubilació, sense que amb això canviï la naturalesa i la quantia de la pensió que perceben.

Dels 5.969 pensionistes d'orfanat, 4.280 són menors de 25 anys; després hi ha el tram de 25 a 54 anys, amb 815 pensionistes.

Quant a la jubilació, el tram d'edat amb més pensionistes és el de 65-74 anys, amb 67.587, seguit del de 75-84 anys, amb 38.891, i del de 85 anys o més, amb 15.737 pensionistes.

Pel que fa a la viduïtat, amb 25.428 pensionistes (24.019 dones i 1.409 homes) i 44.756 pensions, el tram amb més pensionistes és el de 75 a 84 anys, amb 7.602 pensionistes i 14.306 pensions, seguit del tram de 85 o més, amb 7.091 pensionistes

(6.969 dones i 123 homes) i 12.990 pensions (11.955 dones i 1.035 homes), i el de 65-74 anys, amb 7.602 pensionistes (7.487 dones i 115 homes) i 14.301 pensions (vegeu el quadre IIIA-3.23).

3.3.

ANÀLISI DELS SUBSIDIS I ALTRES PRESTACIONS (INSS, ISM I MCSS)

3.3.1. ELS SUBSIDIS I ALTRES PRESTACIONS ECONÒMIQUES ABONADES EL 2021

El 2021, l'INSS ha abonat a les Illes Balears 200.535.116,2 euros, en concepte de subsidis i altres prestacions, cosa que representa el 6,9 % del total dels 2.888.213.545,7 euros a què va ascendir la despesa en prestacions d'aquesta entitat gestora.

Si es comptabilitzen en aquest apartat els complements de mínims (104.762.209,96 euros), que tenen naturalesa no contributiva i, per tant, diferent de la de les pensions contributives, la despesa efectuada és de 305.297.326,2 euros, és a dir, el 10,6 % del total de les prestacions de l'INSS el 2021.

En relació amb el règim del mar, l'ISM ha abonat 904.352,9 euros en subsidis d'incapacitat temporal (IT) i altres prestacions, a més d'1.012.001,9 euros en complements de mínims.

Una síntesi de la gestió integral d'aquest règim especial figura en el quadre IIIA-3.24.

El 2021, les MCSS han abonat 345.785.652,4 euros en prestacions, un 6,4 % menys que el 2020 (369.370.974 euros), però un 92 % superior als 180 milions satisfets en prestacions de la Seguretat Social per les MCSS el 2019 (vegeu el quadre IIIA-3.25).

3.3.2. LES PRESTACIONS D'INCAPACITAT TEMPORAL

A les Illes Balears, el 2021 s'han superat els 240 milions de despesa pública en incapacitat temporal (IT), atès que, a més de l'INSS, que ha reconegut prestacions d'IT per un valor de 59.520.308,5 euros, les MCSS han abonat per aquesta prestació 180.592.609,9 euros, i l'ISM, 904.352,9 euros en concepte d'IT i altres prestacions.

La despesa en IT de l'INSS suposa un 12 % més que els 49.782.151,4 euros pagats el 2020. La major part (46.485.543 euros) correspon a la IT de pagament delegat, satisfeta als treballadors a través de les empreses, mentre que l'INSS ha destinat al pagament directe 13.034.291,5 euros i 473 euros a col·laboració d'empreses.

Els 34.923 processos d'IT tancats el 2021 i competència de l'INSS, han generat 1.594.690 dies de baixa, dels quals 1.208.327 dies han correspost a 27.089 processos d'IT de dones i 386.383 dies a 7.834 processos d'IT d'homes (vegeu el quadre IIIA-3.26).

Pel que fa a les MCSS, han tingut a càrrec seu 159.324 processos d'IT tancats el 2021, 80.319 d'homes i 79.005 de dones, que han comportat un total de 5.909.686

dies de baixa per IT, dels quals 2.950.161 dies han correspost a homes i 2.959.525 a dones.

Per contingències, el nombre més gran de dies de baixa (3.728.832) es refereix als 81.198 processos de contingències comunes tancats, exclòs el règim d'autònoms, amb una durada mitjana de 44,7 dies per procés. En el règim d'autònoms, hi ha hagut 6.097 processos tancats, amb una durada mitjana de 121,3 dies per procés, que han generat 750.141 dies de baixa. També hi ha hagut 52.499 processos motivats per la COVID-19, que han produït un total de 731.102 dies de baixa per IT. Aquests darrers processos, sense perdre la condició d'ocasionats per contingència comuna, s'assimilen a la contingència d'accident de treball a l'efecte de prestacions, d'acord amb el Reial decret llei 6/2020.

3.3.3. LA PRESTACIÓ PER NAIXEMENT I CURA D'UN MENOR (NCM)

El 2021, la despesa per aquesta prestació ha estat de 82.934.226,8 euros, fet que suposa un increment del 22,2 % en relació amb els 67.850.200,5 euros abonats el 2020.

Aquest important augment ha estat causat, en gran manera, per l'aplicació de les previsions normatives establertes en el Reial decret llei 6/2019, d'1 de març, de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en el treball i l'ocupació, que el 2019 va ampliar la protecció al segon progenitor de 5 a 8 setmanes; el 2020, a dotze setmanes, i a partir de l'1 de gener de

2021, a setze setmanes. A partir d'aquesta data, s'equipara de manera plena a tots dos progenitors la durada dels períodes de gaudi d'aquesta prestació per naixement i cura d'un menor.

El 2021, s'han reconegut 13.348 prestacions per naixement i cura d'un menor, 6.383 al primer progenitor i 6.965 a perceptors com a segon progenitor (vegeu el quadre IIIA-3.27a).

3.3.4. LES PRESTACIONS FAMILIARS PER FILL A CÀRREC

El 2021, s'han abonat en prestacions familiars per fill a càrrec, que són prestacions no contributives, 27.042.845,8 euros, distribuïts en 5.339.600,4 euros en prestacions per fill o menor a càrrec, 20.667.838,8 euros en prestacions per fill a càrrec amb discapacitat igual o superior al 65 % o al 75 %, 517.583,8 euros en prestacions per tenir cura del lactant menor de 12 mesos i 502.335,5 euros en prestacions en cas de part o adopció múltiples.

La nòmina mensual de desembre del 2021 ha estat d'1.468.847,4 euros i s'ha abonat a 3.033 persones beneficiàries per 3.080 causants de 18 anys o més amb un grau de discapacitat igual o superior al 65 % (1.877 causants amb un grau de discapacitat igual o superior al 65 % i 1.203 causants amb un grau de discapacitat igual o superior al 75 %). La nòmina del segon semestre del 2021 ha estat de 3.714.986,7 euros i ha inclòs 8.211 persones beneficiàries i 13.739 causants menors de 18 anys (10.814 sense discapacitat i 2.925 amb discapacitat igual o superior al 33 %).

S'han reconegut prestacions per fill a càrrec a 336 famílies nombroses, un 23,2 % més que el 2020 (189); a 73 famílies monoparentals, un 34,2 % més que el 2020 (44), i a 3 famílies amb mares discapacitades, 1 el 2020 (vegeu el quadre III-3.4).

3.3.5. L'INGRÉS MÍNIM VITAL

L'any 2021, l'INSS ha abonat a les Illes Balears 32.921.580,4 euros en prestacions d'ingrés mínim vital (IMV), que es va posar en marxa com a nova prestació no contributiva el juny de 2020. La gestió d'aquesta prestació, que el 2020 va generar un ingent volum de sol·licituds, es pot considerar completament consolidada el 2021, tant pels recursos destinats a tramitar-la com per la coordinació interinstitucional que hi ha entre l'INSS i els diferents organismes i entitats que exerceixen diferents competències en relació amb les persones susceptibles de rebre aquesta protecció, fonamental per garantir un nivell mínim de rendes a les persones que es troben en situació de vulnerabilitat econòmica i promoure'n la inclusió social, amb l'objectiu de reduir la pobresa, especialment la pobresa extrema.

D'ençà que es va implantar mitjançant el Reial decret llei 20/2020, de 29 de maig, l'IMV està en contínua evolució i adaptació, com es pot observar en les successives modificacions legals de la norma: Reial decret llei 3/2021, de 2 de febrer; Reial decret llei 18/21, de 28 de setembre, i, finalment, la Llei 19/2021, de 20 de desembre, fruit de la tramitació com a llei per incorporar-hi diverses millores de protecció.

QUADRE III-3.4. ASSIGNACIONS FAMILIARS PER FILL A CÀRREC PER GRAU DE MINUSVALIDESA I EDAT, I NÒMINA SEMESTRAL (DESEMBRE DEL 2021)
Nòmina mensual de desembre del 2021

	Total de causants ≥ 18 anys		Causants ≥ 18 anys amb discapacitat ≥ 65 %		Causants ≥ 18 anys amb discapacitat ≥ 75 %		Nombre de persones beneficiàries (*)
	Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import	
Illes Balears	3.080	1.468.847,4	1.877	748.496,4	1.203	720.351	3.033

Nòmina del segons semestre del 2021

	Total de causants < 18 anys		Causants < 18 anys sense discapacitat		Causants < 18 anys amb discapacitat ≥ 33 %		Nombre de persones beneficiàries (*)
	Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import	
Illes Balears	13.739	3.714.986,7	10.814	2.288.814,9	2.925	1.426.171,8	8.211

Prestacions familiars de pagament únic

	Prestacions familiars a famílies nombroses		% prestacions 2020-2021		Prestacions familiars a famílies monoparentals		% prestacions 2020/2021		Prestacions familiars a famílies amb mares discapacitades		% prestacions 2020-2021
	Gener/desembre del 2020	Gener/desembre del 2021	Gener/desembre del 2020	Gener/desembre del 2021	Gener/desembre del 2020	Gener/desembre del 2021	Gener/desembre del 2020	Gener/desembre del 2021	Gener/desembre del 2020	Gener/desembre del 2021	
Illes Balears	189	336	77,8	73	44	73	65,9	1	3	200	

Font: INSS (2022). eSTADISS. Disponible a: https://w6.seg-social.es/ProsaInternet/Anonimo/OnlineAccess.jsessionid=0000/CNFr.LZO64MDI81unCHZ?vp:18jaghoj?ARO.SPM.TICKET=7002a430988549b4b3c-9f6f8aea76d9185PMI.CONTEXT=interne&ARO.SPM.TIMS_NAVIGACION=1659083370382 (Accedit: 29 juliol 2022)

El setembre del 2021, a les Illes Balears, s'ha abonat la nòmina a 4.220 perceptors que figuraven com a persones protegides i a 9.617 persones beneficiàries de l'IMV (5.909 persones adultes i 3.708 menors).

A escala nacional, el mes de setembre hi havia 336.933 perceptors, i la protecció ha arribat a 799.203 persones beneficiàries: 494.961 persones adultes i 304.242 menors (vegeu el quadre IIIA-3.28).

3.3.6. ALTRES PRESTACIONS I MALALTIES PROFESSIONALS

Les prestacions per risc per embaràs han generat 2.341 processos durant el 2021 a les Illes Balears, 524 estan en vigor a final d'any. La durada mitjana dels processos tancats ha estat de 80,9 dies.

També s'han reconegut 12 prestacions per risc durant la lactància natural, 6 estan en vigor en acabar el 2021. La durada mitjana d'aquestes prestacions ha estat de 119 dies.

De les 138 prestacions per tenir cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, en acabar el 2021 continuaven en vigor 243 processos. La durada mitjana dels processos tancats ha estat de 448,6 dies (vegeu el quadre IIIA-3.29).

El 2021, les MCSS han pagat 16.008.569 euros en concepte de prestacions derivades de maternitat, paternitat i risc per embaràs i durant la lactància natural.

Pel que fa a les malalties professionals, hi ha hagut 331 processos: 151 han afectat

homes i 180 dones. En 166 processos s'ha emès la baixa per incapacitat temporal derivada d'aquesta contingència professional: 77 referits a homes i 89 a dones. Dels 165 processos sense baixa, 74 s'han obert a homes i 91 a dones.

La distribució de les malalties professionals per grups de classificació mostra que a les Illes Balears, el 2021, del total de 166 processos amb baixa, 5 han estat ocasionats per agents químics (grup I); 138, per agents físics (grup II), que han afectat 64 homes i 74 dones; 7 processos per agents biològics (grup III), que han afectat un home i 6 dones; 6 processos per inhalació de substàncies o agents no compresos en els grups anteriors (grup IV); 13, per malalties de la pell no compreses en els grups anteriors (grup V), amb 6 homes i 7 dones afectades. No figura cap procés en el grup VI de malalties professionals causades per agents carcinògens (vegeu el quadre IIIA-3.30).

Les malalties professionals (MP) causades per agents físics es donen pràcticament en gairebé tots els trams d'edat a partir dels 20-24 anys, si bé en el que n'hi ha hagut més han estat els següents: en el tram de 40-44 anys, 25 MP (11 homes i 14 dones); en el de 50-54 anys, 23 MP (12 homes i 11 dones); en el de 35-39 anys, 22 MP (10 homes i 12 dones), i en el 55-59 anys, 21 MP (7 homes, 14 dones).

Pel que fa a les malalties professionals de la pell (grup V), 8 de les 13 que hi ha hagut en total el 2021 s'han produït en els trams d'edat de 25-29 anys i de 40-49 anys (2 homes i dues dones a cada tram).

Dels 103 comunicats de malalties professionals tancats amb baixa el 2021 a les Illes Balears, 96 han correspost al grup de classificació II, causades per agents físics: 44 han afectat homes, amb una durada mitjana de 96,1 dies, i 52 dones, amb una durada mitjana de 189,3 dies (vegeu el quadre IIIA-3.31).

3.4.

LES PRESTACIONS DE PROTECCIÓ PER DESOCUPACIÓ

El Servicio de Empleo Público Estatal (SEPE) és un organisme autònom adscrit al Ministeri de Treball i Economia Social que gestiona, entre d'altres, el sistema de protecció per desocupació, que el 2021 ha generat a les Illes Balears una despesa pública en prestacions de protecció per desocupació de 1.327.892.777 euros.

En relació amb el 2020, any excepcionalment marcat per l'impacte de la COVID-19, en què els imports abonats van assolir els 1.630.505.485 euros, suposa una variació interanual de -18,6 %. Si es compara amb el 2019, en què la despesa en prestacions per desocupació va ser de 638.934.632 euros, hi ha hagut una variació del 107,8 %.

Dels més de 1.327 milions pagats, 963.481.590 euros corresponen a prestacions i 356.598.483 euros a cotitzacions socials abonades per les prestacions de les persones beneficiàries. El 2021, la mitjana mensual de beneficiaris de les prestacions atur ha estat de 68.702, quantitat

que contrasta amb la mitjana de 109.664 persones beneficiàries del 2020 (any en què el mes de maig es va assolir el rècord de 173.958 persones beneficiàries de prestacions, que a més contrasten amb les 24.444 persones beneficiàries del maig del 2019).

El febrer del 2021 s'ha assolit el nivell de protecció més alt de l'any: 111.268 persones beneficiàries. El març del mateix any es trenca la tendència de creixement que s'havia iniciat de nou l'octubre del 2020 i baixa el nombre de persones beneficiàries fins a les 32.069 de setembre. A partir d'octubre augmenta una altra vegada, fins que el desembre del 2021 hi ha 89.059 persones beneficiàries de prestacions i una nòmina mensual de 142.458.777 euros.

Consegüentment, atès el nombre més gran de beneficiaris, la nòmina de prestacions del mes de febrer també ha estat la més elevada, amb un import de 174.412.312 euros, dels quals 50.663.137 euros corresponen a cotitzacions i 123.749.175 a prestacions en sentit estricte (vegeu el quadre IIIA-3.32).

La nòmina de desembre del 2021 s'ha destinat a 72.268 persones beneficiàries de la prestació contributiva, a 14.789 persones beneficiàries del subsidi de desocupació i a 2.002 persones que perceben la renda activa d'inserció.

La mitjana anual de l'exercici del 2021 ha estat de 68.702 persones beneficiàries de prestacions (50.641 de la prestació d'ocupació, 15.835 del subsidi de desocupació i 2.226 de la renda activa d'inserció).

El desembre del 2021, hi ha hagut 21.561 persones estrangeres beneficiàries de prestacions; la mitjana anual ha estat de 15.891 (vegeu el quadre IIIA-3.33).

La mitjana de l'any de la taxa de cobertura de les prestacions per desocupació ha estat de 111,4, molt superior a la de 60,9 registrada a escala nacional. El motiu ha estat l'elevat volum de fixos discontinus, que ha originat que els mesos de novembre a maig, coincidint amb la menor intensitat de la temporada turística, la taxa de cobertura hagi estat superior a 100 (vegeu el quadre IIIA-3.34).

Els 15.835 subsidis per desocupació de mitjana anual han estat percebuts per 6.836 homes i 8.998 dones. El 43,6 % dels subsidis per desocupació corresponen a persones més grans de 52 anys, amb 6.905 beneficiaris (3.293 homes i 3.619 dones); el 30,1 %, a l'exhauriment de la prestació contributiva, amb 4.766 beneficiaris (1.755 homes i 3.012 dones); l'11,3 %, a períodes cotitzats insuficients, amb 1.782 perceptors, 1.335 dels quals han tingut dret a 21 mesos de percepció (442 homes i 893 dones), i 1.360, a 6 mesos de percepció, i el 15,0 % restant, a altres tipus de subsidi per desocupació (vegeu el quadre IIIA-3.35).

De les 50.641 persones beneficiàries de la prestació contributiva per desocupació, hi ha hagut 24.187 homes i 26.454 dones. Els trams d'edat amb més beneficiaris, tant en el cas dels homes com en el de les dones, han estat el de 40-44 anys (3.426 homes i 3.835 dones), i el de 40-49, amb 3.253 homes i 3.648 dones (vegeu el quadre IIIA-3.36).

Pel que fa al subsidi per desocupació, la mitjana anual de perceptors ha estat de 6.836 homes i 8.988 dones. En quatre trams d'edat, el nombre de dones amb subsidi d'atur gairebé duplica el d'homes (en el de 25-29 anys, 306 homes i 603 dones; en el de 30-34 anys, 412 homes i 711 dones; en el de 35-39 anys, 483 homes i 9.882 dones, i en el de 40-44 anys, 661 homes i 1.119 dones).

A partir del tram de 45-49 anys, el nombre de beneficiaris del subsidi per desocupació s'aproxima entre homes i dones. El tram de 55-59 anys és l'únic en què es registren més subsidis per desocupació per a homes (1.391) que per a dones (1.372) (vegeu el quadre IIIA-3.37).

La renda activa d'inserció (RAI) és percebuda, de mitjana anual, per 739 homes i 1.487 dones. Des del tram de 16-19 anys fins al tram de 40-44 anys, el 87,4 % dels beneficiaris són dones (366) i el 12,7 % són homes (53), si bé la major part de les prestacions es concentren a partir del tram de 45-49 anys (233 homes i 356 dones) (vegeu el quadre IIIA-3.38).

El 2021, a les Illes Balears, el nombre acumulat de treballadors amb un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO) ha estat de 72.397, el 98,6 % de suspensió, amb 71.356 treballadors, i l'1,4 % amb un ERTO de desocupació parcial, amb 1.041 treballadors. El mes de desembre, aquestes xifres es reduïen a un total d'11.521 treballadors, un 15,9 % del total acumulat durant el 2021, un 1,7 % inferior al 17,6 % que representen, a escala nacional, els 159.147 treballadors amb un ERTO el mes desembre, en relació amb els

902.721 acumulats el desembre del 2021 (vegeu el quadre IIIA-3.39).

3.5.

BREU REFERÈNCIA A LES PENSIONS NO CONTRIBUTIVES DE LA SEGURETAT SOCIAL I A LES PENSIONS DEL RÈGIM DE CLASSES PASSIVES DE L'ESTAT

L'acció protectora de la Seguretat Social inclou les pensions de la Seguretat Social no contributives (PNC), tant les de jubilació com les d'invalidesa, que gestionen els òrgans competents de la Comunitat Autònoma i que es financen amb aportacions del Pressupost de l'Estat al de la Seguretat Social.

El 2021, a través de la TGSS, s'han abonat a les Illes Balears 46.880.465,1 euros en concepte de pensions no contributives de la Seguretat Social, 29.554.301,8 euros corresponen a les PNC de jubilació i 17.326.163,3 euros a les PNC d'invalidesa (vegeu els quadres III-3.5a i III-3.5b).

Des del 6 d'octubre de 2020, el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions assumeix les competències de reconeixement i les propostes de pagament de les pensions de classes passives de l'Estat a través de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social, en què s'ha integrat la Subdirecció General de Classes Passives, que n'és la competent.

Les pensions de classes passives inclouen les pensions de jubilació o retir, de viduïtat i en favor de pares causades pel personal inclòs en el règim de classes passives de l'Estat, funcionaris de carrera i en pràctiques de l'Administració general de l'Estat i de l'Administració de justícia, militars, etc.

Les pensions de classes passives han generat a les Illes Balears, el 2021, una despesa pública per un import de 254.575.263,2 euros, i la nòmina del mes de desembre del 2021, referida a un total de 10.366 pensions i a 10.106 pensionistes beneficiaris d'aquestes pensions, un import de 36.679.473,3 euros, segons el que figura en el portal *clasespasivas.gob.es* (vegeu el quadre IIIA-3.40).

3.6.

LA TGSS I EL PRESSUPOST D'INGRESSOS DE LA SEGURETAT SOCIAL A LES ILLES BALEARS

La Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS) és el servei comú de la Seguretat Social en què s'unifiquen els recursos econòmics i la gestió financera del sistema de la Seguretat Social. Entre les seves competències figuren la inscripció d'empreses, l'afiliació i l'alta de treballadors, i la gestió i el control de la cotització i de la recaptació. A més, ordena els pagaments de la Seguretat Social de les prestacions que reconeixen les entitats gestores.

En el pressupost d'ingressos, el concepte més rellevant són les cotitzacions socials d'empreses i de treballadors, que a les Illes

Balears, el 2021, han assolit un import de 2.427.824.512,7 euros, un 12,2 % més que els 2.163.413.180,7 euros recaptats el 2020 i un -20,6 % menys dels 3.057.265.775,8 euros recaptats el 2019.

A més dels ingressos per cotitzacions socials de la TGSS amb destinació a les entitats gestores, cal tenir en compte els ingressos per cotitzacions socials recaptats el 2021 a les Illes Balears per la TGSS amb destinació a les MCSS: 279.456.200,5 euros, al règim general: 70.740.970,4 euros, al règim autònoms: 17.101.284 euros, al règim del mar: 427.758,3 euros, al règim d'accidents de treball i malalties professionals: 182.110.826,9 euros, i a les cotitzacions

per cessament d'activitat de treballadors autònoms: 9.375.060,9 euros (vegeu el quadre IIIA-3.41).

El desembre del 2021, hi ha hagut 440.608 treballadors afiliats en alta el darrer dia del mes, un 5,5 % més (23.065 treballadors) que el darrer dia del mateix mes de l'any anterior (417.543 treballadors).

La mitjana mensual el darrer dia del mes del conjunt de tots els mesos del 2021 ha estat de 475.647 treballadors, 11.652 treballadors de mitjana més que el 2020, en què la mitjana va ser 463.995 treballadors, a 35.644 treballadors del total del 2019 (511.291 treballadors).

QUADRE III-3.5A. PENSÍO NO CONTRIBUTIVA DE JUBILACIÓ (2015-2021)

Anys	Pensions (1)	Imports (€)	Pensió mitjana (€)
2015	4.696	23.522.923,3	360
2016	4.806	24.129.530,1	357
2017	4.850	24.522.570,3	359
2018	4.943	25.602.299,0	371
2019	5.037	27.014.492,6	383
2020	4.975	27.804.913,9	387
2021	5.305	29.554.301,8	399

QUADRE III-3.5B. PENSÍO NO CONTRIBUTIVA D'INVALIDESA (2015-2021)

Anys	Pensions (1)	Imports (€)	Pensió mitjana (€)
2015	3.151	18.192.804,8	403,1
2016	3.127	18.006.557,9	403,2
2017	3.074	17.681.183,0	402,1
2018	2.939	17.779.825,0	414,7
2019	2.824	17.573.709,9	430,1
2020	2.707	17.111.361,0	434,3
2021	2.721	17.326.163,3	443,7

Font: Subdirecció General de Gestió de l'Imsero. Àrea de Prestacions Econòmiques

El nombre mitjà d'afiliats en alta per mes, el desembre del 2021, ha estat de 430.342 treballadors, 15.219 treballadors més que el 2020 (415.123 afiliats en alta) i -0,2 % que la xifra mitjana de 431.023 treballadors en alta aquest mes el 2019. En el conjunt del 2021, l'afiliació mitjana mensual en alta ha estat de 473.404 treballadors, un 2,3 % més que el 2020, en què la mitjana va ser de 462.612 afiliats en alta, i un 7 % inferior al 2019, en què es va registrar una mitjana mensual de 506.554 treballadors (vegeu el quadre IIIA-3.42).

El 2021, fins al mes de maig inclòs, els registres de treballadors en alta han estat inferiors als del 2020, i des del juny, significativament superiors. El mes de juliol se n'ha assolit el nombre més elevat, 552.276 treballadors en alta. L'allargament de la temporada alta turística ha fet que l'octubre del 2021 hi hagi hagut 501.538 treballadors en alta, 69.784 treballadors més que l'octubre del 2020, i que se superassin, fins i tot, els registres del mes d'octubre del 2019 en 32.031 treballadors. Es manté aquesta evolució positiva el novembre i el desembre, a curta distància dels resultats en aquests mesos del 2021.

Per règim i sexe, el nombre mitjà de treballadors afiliats el desembre de 2021 a les Illes Balears en el règim general ha estat de 171.199 homes i 162.008,6 dones; en el règim d'autònoms, 59.502,7 homes i 32.641,2 dones; en el règim del mar, per compte d'altri, 1.153,2 homes i 225,8 dones, i, per compte propi, 361,5 homes i 19 dones; en el règim general del sistema especial agrari, 2.027,3 homes i 367,9 dones; en el RETA (règim especial de treballadors agraris), 796,8 homes i 411,4 dones, i

en el sistema especial d'empleats de la llar (règim general), 1.441,4 homes i 8.452,5 dones (vegeu el quadre IIIA-3.43).

El desembre del 2021 hi continuava havent 6.105 treballadors afiliats amb un ERTO, 5.863 amb un ERTO motivat per la COVID-19, i 242 amb un ERTO motivats per altres causes. Hi ha hagut 2.489 ERTO de suspensió total, amb 3.322 dones i a 2.777 homes, i 3.616 de suspensió parcial, amb 2.018 dones i 1.598 homes (vegeu el quadre IIIA-3.44).

El nombre de treballadors afiliats amb un ERTO va assolir el març del 2020 la xifra de 107.927 treballadors, amb un pic el mes d'abril de 193.194 treballadors, i va baixar fins a 31.976 treballadors el novembre del 2020. De nou, encara que de manera menys intensa, va tornar a créixer el desembre del 2020, amb 33.195 treballadors, i el gener del 2021, amb 40.077 treballadors. Ha descendit els mesos següents fins al maig del 2021, en què la xifra de treballadors en alta amb un ERTO ha estat de 22.403, i ha pujat el juny fins als 28.815 treballadors. A continuació, ha tornat a baixar mes a mes fins als 6.105 treballadors amb un ERTO el desembre del 2021 (vegeu el quadre IIIA-3.45).

L'afiliació per trams i gènere mostra una presència menor de les dones en tots els trams d'edat, excepte en el tram de 25-29 anys, en què els mesos de gener, febrer i desembre hi ha més dones que homes.

La major afiliació es concentra en els trams de 35-39 anys i de 40-44 anys, els mesos centrals de l'estiu i de la temporada turística (juliol, agost i setembre), amb xifres

superiors a 42.000 afiliacions en el cas dels homes en els dos trams; amb més de 37.000 afiliacions en el cas de les dones en el primer tram esmentat, i de més de 36.000 en el tram de 45-49 anys (vegeu el quadre IIIA-3.46).

El nombre d'empreses en alta el darrer dia de desembre del 2021 ha estat 50.576 i la mitjana mensual de tots els mesos de l'any ha restat en 53.653 empreses, 103 més que el 2020 i un 8,2 % menys que el 2019, en què van estar inscrites en alta 53.038 empreses.

El desembre del 2021, en el règim general hi havia 331.780 cotitzants (159.501 dones i 172.279 homes), de manera que se superen els cotitzants que hi va haver el desembre del 2020 (310.496 cotitzants; 149.028 dones i 161.468 homes) (vegeu el quadre IIIA-3.47).

El 2021, les bases de cotització mitjanes mensuals han augmentat en relació amb els anys anteriors en termes absoluts i en la reducció de les diferències entre dones i homes.

Així, el 2021, les bases de cotització mitjanes mensuals de les dones han estat de 1.853,8 euros, un 92,3 % de les bases de cotització dels homes (2.008,3 euros), mentre que el 2020 aquestes bases van ser de 1.822,4 euros en el cas de les dones, un 91,7 % de les bases de cotització mitjanes dels homes (1.986,9 euros), i el 2019 van ser de 1.737,6 euros, un 90,8 % de les bases mitjanes mensuals de cotització dels homes (1.914,6 euros) (vegeu el quadre IIIA-3.48).

Les estadístiques d'afiliats per municipis mostren que els quatre municipis amb més afiliats en alta són Palma, Eivissa, Manacor i Calvià.

Palma té 214.894 treballadors en alta el 31 de desembre de 2021: 180.748 en el règim general, 28.980 en el règim d'autònoms, 4.163 en el règim d'empleats de la llar, 637 en el règim del mar i 366 treballadors en el sistema especial agrari.

El segon municipi en nombre d'afiliats en alta és Eivissa, amb 22.084 treballadors: 17.032 en el règim general, 4.440 en el règim d'autònoms, 214 en el règim del mar, 354 en el règim d'empleats de la llar i 44 en el sistema especial agrari.

El tercer és Manacor, amb 16.337 afiliats en alta: 12.329 en el règim general, 3,585 en el règim d'autònoms, 25 en el règim del mar, 228 en el règim d'empleats de la llar i 170 en el sistema especial agrari.

El quart municipi amb més treballadors en alta és Calvià, amb 15.985 treballadors: 10.449 en el règim general, 4.914 en el règim d'autònoms, 70 en el règim del mar, 538 en el règim d'empleats de la llar i 14 en el sistema especial agrari (vegeu el quadre IIIA-3.49).

La informació estadística d'afiliats en alta laboral el darrer dia del mes desagregada a escala municipal que figura a la pàgina web de la Seguretat Social és tan exhaustiva que permet obtenir de cada municipi el total d'afiliats per règim; el total d'afiliats per règim, CNAE de 2 dígit i sexe, i l'estadística de codis compte de cotització i afiliats per règim i CNAE de dos dígit, la

qual cosa és útil per poder analitzar amb profunditat el teixit social i productiu des de la perspectiva de la Seguretat Social, i comprovar els nivells d'igualtat o de desigualtat respecte a la presència d'homes i dones en una activitat econòmica concreta.

Només com a exemple, comentam algunes de les activitats amb més afiliats en alta a Palma el desembre del 2021.

En el règim general, en la CNAE 86 activitats sanitàries, hi ha 5.208 homes i 14.387 dones en alta; en la CNAE 85 educació, 5.208 homes i 14.387 dones en alta; en la

CNAE 47 serveis de menjars i begudes al detall, 6.414 homes i 14.114 dones en alta; en la CNAE46 comerç a l'engròs i intermediaris, 5.087 homes i 2.403 dones en alta; en la CNAE 41 construcció d'edificis, 4.725 homes i 702 dones en alta, i en la CNAE 43 activitats de construcció especialitzada, 5.181 homes i 659 dones en alta.

En el règim d'autònoms, en la CNAE 41 activitats de construcció d'edificis, hi ha 1.550 homes i 245 dones en alta; en la CNAE 87 assistència en residències, 422 homes i 1.805 dones en alta; en la CNAE 88 activitats de serveis socials, 1.368 homes i 2.799 dones en alta.

GRÀFICS EXTRES

Quadre IIIA-3.27b Durada mitjana de les prestacions per naixement i cura d'un menor per al primer progenitor en el casos de maternitat biològica, segons que comparteixin o no períodes de descans amb l'altre progenitor (2021)

Quadre IIIA-3.50. Pensions en vigor a 1 de desembre de 2021. Total del sistema per quantia de la pensió mitjana

Quadre IIIA-3.51. Mitjana anual del nombre de pensionistes per classe de pensió i sexe a les Illes Balears (2021)

Quadre IIIA-3.52. Nòmina mensual de pensions per classe de pensió i sexe, mitjana anual, nombre de pensions, pensió mitjana i import total de la nòmina mensual mitjana (2021)

Quadre IIIA-3.53. Nòmina mensual de pensions per grups d'edat, sexe, mitjana anual, nombre de pensions i pensió mitjana a les Illes Balears (2021)

Quadre IIIA-3.54. Nombre de comunicats de malalties professionals per lletra de la CNAE 09, grup d'edat, grup de malaltia professional, amb baixa o sense i sexe a les Illes Balears (2021)

Quadre IIIA-3.55. Ingressos per cotitzacions socials a la TGSS Illes Balears (2019-2021)

Quadre IIIA-3.56. Altes i baixes de pensions per nombre, pensió mitjana i sexe a les Illes Balears (2005-2021)